

Prezydent RP na szczycie OBWE w Stambule

W dniach **18 - 19 listopada 1999 roku** prezydent Aleksander Kwaśniewski wziął udział w dwudniowym szczycie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, który odbył się w Stambule. Prezydent przewodniczył I sesji plenarnej szczytu, w trakcie której wygłosił przemówienie.

W trakcie obrad szczytu OBWE prezydent Aleksander Kwaśniewski odbył rozmowy bilateralne z premierem rządu Irlandii E. Athertonem oraz prezydentem Ukrainy L. Kuczumą. Aleksander Kwaśniewski pogratulował Leonidowi Kuczumie wyboru na drugą kadencję na stanowisko Prezydenta Ukrainy.

Na szczycie stambulskim podpisane zostały następujące dokumenty:

- Karta Bezpieczeństwa Europejskiego (KBE).

Jak powiedział prezydent A. Kwaśniewski, Karta jest *"bardzo ważnym, wręcz historycznym"* dokumentem, który *"wprowadza nas pokojowo w XXI wiek"*. Karta Bezpieczeństwa Europejskiego stanowi bowiem polityczną deklarację państw OBWE, definiującą rolę i zadania organizacji w nowych realiach międzynarodowych w Europie. Karta promuje kooperatywny model bezpieczeństwa europejskiego, w którym jest miejsce dla wielu różnych współpracujących ze sobą podmiotów odpowiedzialnych za to bezpieczeństwo. KBE definiuje niejako na nowo rolę OBWE w zapobieganiu konfliktom, cywilnych aspektach bezpieczeństwa, promowaniu praw człowieka. Podkreśla wagę zagrożeń dla demokracji i bezpieczeństwa płynących z sytuacji wewnętrznej poszczególnych państw. Odpowiedni fragment Karty brzmi: *"Państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność przed swymi obywatelami i wzajemnie wobec siebie za wcielanie w życie swych zobowiązań wynikających z uczestnictwa w OBWE. Uważamy te zobowiązania za nasze wspólne osiągnięcie i dlatego traktujemy je jako sprawy pilnej i prawnie uzasadnionej troski wszystkich państw członkowskich"*;

- Akt Końcowy Konferencji Państw - Stron Traktatu CFE.

Znowelizowany Traktat CFE, podpisany przez przywódców 30 państw, w tym Polski, stanowi prawnotraktatowe potwierdzenie nowych realiów geopolitycznych i geostrategicznych na kontynencie europejskim po rozpadzie Układu Warszawskiego i ZSRR. Adaptowany CFE potwierdza redukcję potencjału militarnego w pięciu głównych kategoriach uzbrojenia państw-stron. Dodatkowo, dzięki dołączeniu do Traktatu systemu politycznych oświadczeń państw środkowoeuropejskich "nowy" CFE zapewnia zamrożenie potencjału militarnego w Okręgu Kaliningradzkim i na Białorusi na obecnym poziomie. Adaptowany Traktat - m.in. dzięki staraniom Polski - umożliwia zainteresowanym państwom przystąpienie do reżimu CFE, dotyczy to zwłaszcza Litwy, Łotwy i Estonii, które wyraziły już taką wolę. Polska popiera wysiłki tych państw w celu przystąpienia do CFE.

Polska, w toku negocjacji, utrzymała odpowiednie dla swojej polityki bezpieczeństwa pułapy uzbrojenia. CFE w nowym kształcie nie utrudnia podstawowych misji i zadań Sojuszu Północnoatlantyckiego, nie koliduje z planami restrukturyzacji i modernizacji naszych sił zbrojnych, stwarza możliwość przyjęcia przez Polskę uzbrojenia sojuszniczego w sytuacji zagrożenia (dwie dywizje pancerne NATO). Znowelizowany CFE przyznaje Polsce limity, które - jak powiedział w Stambule szef BBN Marek Siwiec - *"odpowiadają nam z punktu widzenia naszej polityki bezpieczeństwa"*. Adaptowany CFE został oparty o zasadę wzajemności (np. w odniesieniu do politycznych środków stabilizacyjnych). Nie koliduje także z przeprowadzeniem kolejnych tur rozszerzenia NATO.

- Deklaracja Polityczna

Deklaracja zawiera ocenę bieżącej działalności OBWE i ustala program działania przed następnym "szczytem".

16 listopada 1999 roku przyjęty został (na zasadzie consensusu, bez podpisywania) **Dokument Wiedeński 1999 r.** o środkach zaufania i bezpieczeństwa w dziedzinie militarnej - CSBM. Ma on mniejsze znaczenie, niż Traktat CFE, ale jest częścią obecnego porządku wojskowego w Europie, zwiększając przewidywalność i przejrzystość w sferze militarnej.

W toku szczytu Polska została pożegnana jako uczestnik "trojki" OBWE w latach 1997 - 1999. Dorobek Polski, wynikający z tej funkcji, zwłaszcza z przewodnictwa w 1998 roku, jest dobrze oceniany przez naszych partnerów.

Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski przewodniczy obradom sesji plenarnej OBWE, szczyt głów państw i rządów OBWE w Stambule, 18 listopada 1999 roku

[Tweetnij](#)